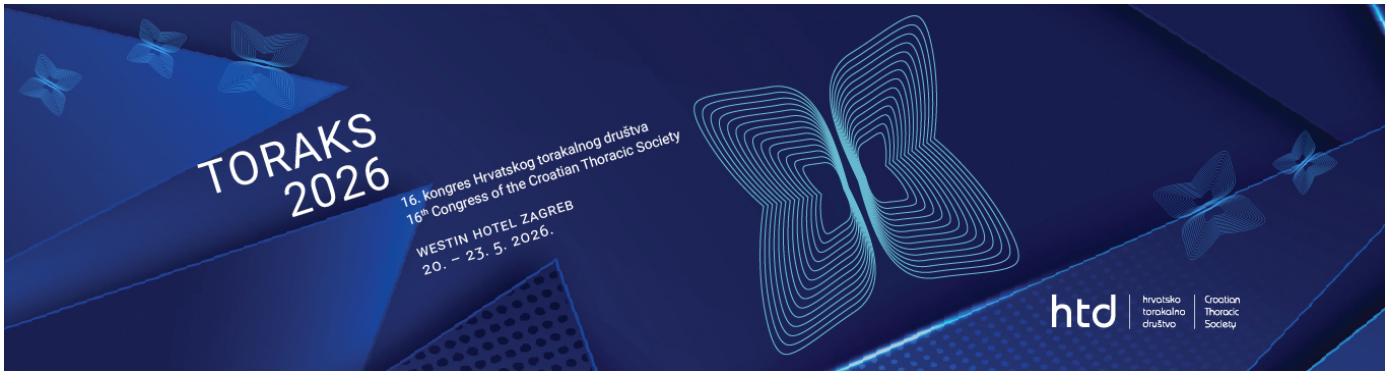

„BOLEST KOJA NE NESTAJE“ - TUBERKULOZA KROZ POVIJEST I DANAS

HLUBUČEK ČINGEL S.[1, 2], Maričević G.[1], Šimleša D.[1], Pejanović P.[1], Medved T.[3], Ivanešić D.[1, 4], Čingel B.[1, 2]

[1] Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
Pulmologija

[2] Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku, Osijek, Croatia
Medicinski fakultet Osijek

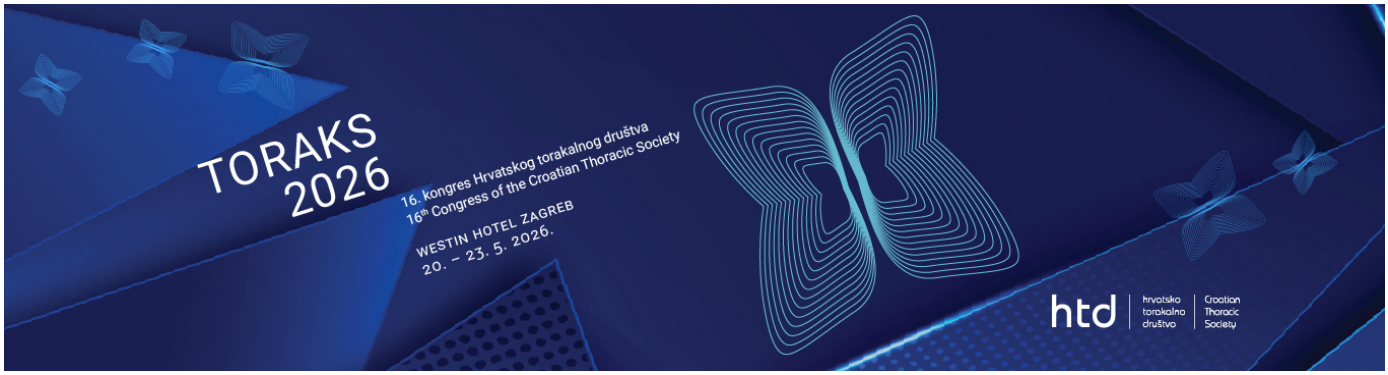
[3] Klinička bolnica "Sveti Duh", Zagreb, Croatia
Anesteziologija

[4] Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb, Zagreb, Croatia
Hrvatsko katoličko sveučilište Zagreb

Objective:

Ciljevi istraživanja. Glavni cilj rada je statistički analizirati pojavnost tuberkuloze u Općoj županijskoj bolnici Požega u vremenskom razdoblju od 30 godina, od 01.01.1995. do 31.12.2025. godine. Specifični ciljevi su utvrditi broj oboljelih po godinama te analizirati dobnu strukturu oboljelih.

Materijali i metode. Provedeno je retrospektivno istraživanje, a analizirani su povijesni podatci iz

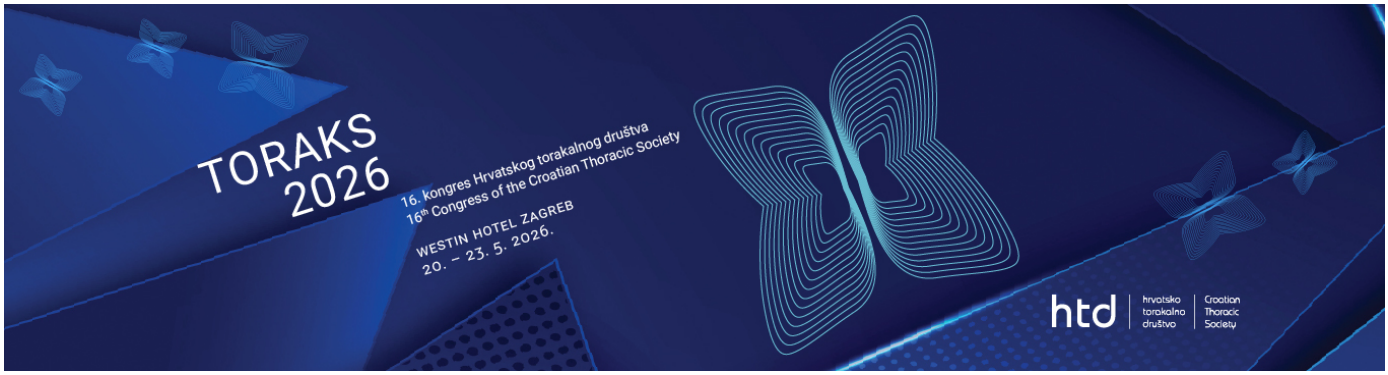

dostupne medicinske dokumentacije u vremenskom periodu od 01. siječnja 1995 do 31.12.2025. godine. Uzorak uključuje sve bolesnike s potvrđenom dijagnozom tuberkuloze koji su u navedenom intervalu liječeni u Općoj županijskoj bolnici Požega.

Rezultati. Ukupno je u promatranom razdoblju zabilježeno 643 bolesnika, od čega 378 (58,8%) muškaraca i 252 (39,2%) žene. Najveći broj oboljelih zabilježen je u ranim godinama promatranja, osobito 1996. godine kada je registrirano 66 (10%) bolesnika. U razdoblju od 1995. do približno 2000. godine broj oboljelih kreće se između 30 i 66 godišnje, što ukazuje na relativno visoku incidenciju tuberkuloze u tom razdoblju. Nakon toga slijedi postupni pad pa se u razdoblju od 2001. do 2010. broj bolesnika uglavnom kreće između 20 i 30 godišnje. U posljednjem desetljeću promatranog razdoblja (od 2011. do 2025. godine) uočava se dodatno smanjenje pri čemu broj oboljelih u većini godina ne prelazi 15, a u pojedinim godinama iznosi i manje od 10. Podatci ukazuju na značajno i kontinuirano smanjenje broja oboljelih od tuberkuloze tijekom promatranog razdoblja.

Prema podatcima tuberkuloza češće pogađa muškarce nego žene, ali se ukupni broj oboljelih u oba spola značajno smanjuje kroz vrijeme. Razlike između spolova su izraženije u ranijim godinama, no bez statistički značajne razlike, dok se u novijem razdoblju smanjuju, uz vrlo nisku ukupnu incidenciju bolesti.

Medijan dobi svih bolesnika u promatranom razdoblju je 58 godina (interkvartilnog raspona od 43 do 71 godina), pri čemu je raspon dobi od 14 do 92 godine.

Zaključak. Statistička analiza tuberkuloze u jednom bolničkom sustavu omogućuje bolje razumijevanje epidemioloških trendova i identifikaciju mogućih rizičnih skupina. U populaciji je sve veći udio osoba starije životne dobi i imunokompromitiranih, a kod njih je rizik razvoja tuberkuloze veći. Također, neograničene mogućnosti putovanja i migracijski procesi u današnje vrijeme utječu i na epidemiologiju tuberkuloze. Hrvatska je već niz godina zemlja s niskom incidencijom tuberkuloze, a upravo niža pojavnost može dovesti do smanjene sumnje na bolest u svakodnevnoj kliničkoj praksi. Nužno je nastaviti raditi na edukaciji i podizanju svijesti u općoj populaciji i među zdravstvenim djelatnicima o tuberkulozi koja je i dalje prisutna te zahtijeva stalnu pažnju i djelovanje.